

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Ῥιλλάνδ

Δρ 8

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ

Φρ Δρ 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται:
Διεύθυνσιν **Φωνῆς τῆς Ἡπείρου**
Ἀθῆναις

ΕΤΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Γίνονται δεκταὶ ἀπὸ 15 Μαρτίου 1903. Ὅφειλουν δὲ οἱ ἐπιθεοῦντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ νὰ ἀποστείλωσι καὶ τὴν συνδρομὴν αὐτῶν καὶ νὰ ἀπευθύνωνται δι' ἐπιστολῆς ἢ ταχυδρομικοῦ δελεταρίου πρὸς τὸν συντάκτην κ. ΓΕΩΡ. Κ. ΓΑΓΑΡΗΝ.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» εἶνε τὸ μόνον Ἡπειρωτικὸν ὄργανον τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἑνδεκά ἐτῶν συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν Ἡπειρωτικῶν ζητημάτων καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπανταχοῦ διεσπαρμένων Ἡπειρωτῶν.

Ἐπίσημα ἐκ Βιέννης τηλεγραφήματα ἀνκρέρουσιν ὅτι, τῇ ἐπεμδάσει τῶν πρεσβευτῶν τῶν μεγάλων

Δυνάμεων, πλήρης ἐ ἤλθε συνεννόησις μεταξὺ Τουρκίας καὶ Βουλγαρίας· ἀμφότεραι δὲ αἱ Κυβερνήσεις ἤρξντο ἀποσύρουσαι τὰς εἰς τὰ σύνορα συγκεντρωθείσας στρατιωτικὰς δυνάμεις. Τοιοῦτοτρόπως ὁ πόλεμος μεταξὺ Τουρκίας καὶ Βουλγαρίας ἀπεσοβήθη ἐπὶ τοῦ παρόντος, τὰ δὲ Βουλγαρομακεδονικὰ κομιτᾶτα εἰσὶν ἐλεύθερα νὰ ἐξυποστειλῶσιν εἰς τὰ ὅρη τῆς Μακεδονίας σταυραετοὺς, ὅπως ἐπαναλάβωσι τὸ εὐεργετικὸν αὐτῶν ἔργον ὑπὲρ τῆς Μακεδονίας διὰ τῶν δολοφονιῶν ἐλλήνων καὶ τούρκων, δι' αἰχμαλωτιῶν καὶ δι' ἄλλων βλαπτικῶν μὴ ἀναγκασμένων οὔτε εἰς τὰ βιβλία τῆς Ἱερᾶς ἐξετάσεως. Τί ἀκριβῶς ἀπεφασίθη διὰ τῆς ἐπεμδάσεως τῶν Πρεσβευτῶν δὲν ἐγνώσθη· διότι ἀπεσοβήθη μὲν ὁ πόλεμος, ἀλλὰ οἱ λόγοι οἱ προκαλέσαντες τὴν συγκέντρωσιν τοῦ στρατοῦ εἰς τὰ σύνορα ἐξέλιπον; Εἶνε βέβαιον ὅτι οἱ βούλγαροι δὲν θὰ ἐπαναλάβωσι τὰ αὐτὰ πειράματα; Ὅντως, ἡ Βουλγαρία πολλὰς ὀφείλει χάριτας εἰς τὴν εὐμένειαν τοῦ Τσάρου, ὅστις κυρίως, συνετέλεσεν ὅπως μὴ ἐπιτεθῇ ἡ Τουρκία κατὰ τῆς Βουλγαρίας. Ἦτο ἐκ τῶν προηγουμένων γνωστὸν ὅτι τὰ Τουρκικὰ στρατεύματα θὰ ἐβάδιζον μέχρι Σόφιας καὶ ἐκεῖ ἡ γλυκεῖα φωνὴ χότζα θὰ ἀνέπεμπεν εὐχαριστίας τῷ υἱίστῳ ὅτι καὶ πάλιν νίκας ἐδωρήσατο τῷ Σουλτάν Χαμήτ. Ὁ πόλεμος τέλος δὲν θὰ γίνῃ καὶ πολὺ λυπούμεθα, ὅτι δὲν θὰ δοθῇ καλὸν μάθημα εἰς τὰς βουλγαρικὰς ὑπερφιάλους ἀξιώσεις· φοβούμεθα δὲ περισσώτερον μήπως διὰ τῆς νέας τῶν πραγμάτων καταστάσεως ἡ θέσις τῶν βουλγάρων, ὁ ἀκούμνητος ζήλος αὐτῶν καὶ ἡ ἀπαυστος ἐργασία καὶ ἐνέργεια καλλιτέραν παρασκευάσωσι τοῦ μέλλοντος τὴν δρᾶσιν. Διατί; διότι οἱ βούλγαροι πᾶσαν περὶ τῆς Μακεδονίας ἐνέργειαν αὐτῶν συνοδεύουσι καὶ διὰ διπλωματικῆς τοιαύτης, συγχρόνως δὲ τὴν στηρίζουσι καὶ εἰς ὧρους φίλης προστατίδος Δυνάμεως. Τὸ φυσικώτατον μετὰ τὰ γεγονότα τῆς Θεσσαλονίκης ἦτο νὰ κηρυχθῇ ὑπὸ τῆς Τουρκίας ὁ πόλεμος. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Τουρκία θὰ ἐσωφρόνιζε τοὺς αὐθάδεις βουλγάρους ἐπὶ ἐτῇ πολλὰ θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἡσυχάσωμεν. Δὲν δικαιοῦμεθα ἐντούτοις ποσῶς νὰ ψέξωμεν αὐτοὺς διότι ἐργάζονται πρὸς αὐξήσιν τῶν ὀρίων τοῦ Κράτους τῶν. Ἡμεῖς ψέγομεν μόνον τὰ ἐκνομα μέσα ἅτινα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μεταχειρίζονται. Κατὰ τὰ ἄλλα τοὺς ἐκφράζομεν τὸν θαυμασμὸν, διότι δὲν ἀφίνουσιν οὔτε στιγμὴν νὰ παρελθῇ χωρὶς τὰ σκεφθῶσιν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος αὐτῶν, ἐνῶ ἡμεῖς ἀναπαυόμενοι ὑπὸ τὰς σκιὰς τοῦ Μπότσαρη, τοῦ Καραϊσκάκη, Κολοκοτρώνη κτλ. περιήλθομεν εἰς πολὺν δυ-

σάρεστον σημεῖον ὑπὸ τῇ ἐσωτερικῇ καὶ ἐξωτερικῇ ἐποψίᾳ. Ἐσωτερικῶς οὐδὲν καλὸν ἐπετελέσθη. Πρὸ πολλοῦ οἱ πολιτικοὶ ἡμῶν ἐπηγγέθησαν νὰ περισυλλέξωσι τὰ συντρίμματα τοῦ ναυαγίου καὶ ἐξ αὐτῶν νὰ παρασκευάσωσι τὴν ἀνόρθωσιν τοῦ Κράτους. Τόσον δὲ πολὺ ἐπραγματοποιήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι αὗται, ὥστε ὁ νέος πρωθυπουργὸς κ. Ράλλης ὁμιλῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἐτόνισεν, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ τοῦ τόπου κατάστασις εἶνε τοιαύτη ὥστε, ἵνα ἡ κυβερνητικὴ δυνάμεις νὰ ἀντιμετωρίσῃ τοὺς κινδύνους, ἴσως εὐρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ διαπράξῃ καὶ ἀδικήματα. Ἐξωτερικῶς δὲ εἰς χειρόνα περιστάμεθα κατὰστασιν. Ποῦ ἔχομεν προξενεῖα, ποῦ δὲν ἔχομεν· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ποῦ ἔχομεν οἱ ἡμέτεροι πρόξενοι πτωχοὶ καὶ μὲ ἀνεπαρκῆ μέσα δὲν δύνανται οὐδὲν νὰ πράξωσι κατὰ τῶν ἐνεργειῶν τῶν ἀντιπάλων ἡμῶν οἱ ὁποῖοι ἐκτὸς τοῦ ἡθικοῦ κύρους διαθέτουν καὶ ἄφθονον χρήμα.

ΕΞ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Αἱ ἐξετάσεις τῶν σχολείων.—Ποῖα μαθήματα διδασκονται.—Ἡ ἑλλειψὶς τῆς γυμναστικῆς.—Τί λέγουσι οἱ διδάσκαλοι.—Τὸ ρωμανικὸν σχολεῖον.—Περιοδεῖα διοικητοῦ.—Νέα μουνδολίχια.—Ληστεία Μολίτης.—Τὸ Τσοτύλειον.

Διερχόμεθα ἐποχὴν ἐνταυτίων σχολικῶν ἐξετάσεων καὶ ὁ διδασκαλικὸς καὶ μαθητικὸς κόσμος τῆς ἡμετέρας πόλεως εὐρίσκεται λίαν ἀπασχολημένος· ἐφέτος παρὰ τὰ συνειθισμένα, ἡ ἐπιεικτικὴ ἐναρξὶς τῶν ἐξετάσεων τοῦ Γυμνασίου δὲν ἐγένετο, ἐλλείψει χώρου καταλήλου εἰς τὴν ὡς γυμνάσιον χρησιμοποιοῦντο οἰκίαν Βαζέλη. Δὲν εἶνε ὅμως διόλου παρήγορον ὅτι μεταξὺ τῶν μαθημάτων, τὰ ὁποῖα ἀναγράφει τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα, παρελείπεται ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ἡ γυμναστικὴ· κυρίως εἰπεῖν οὐδέποτε ἐπεδιώχθη ἡ ἀνεύρεσις διδασκάλου διὰ τὸ ἀνιπύσπατον τοῦτο μάθημα καὶ οὔτε τιμᾶ τοὺς περὶ ἄλλα τυρβάζοντας κ. κ. ἐφόρους ἡ ἐγκληματικὴ αὕτη ἀκμή. Τοῦτο ἠνάγκασε ἴσως ἐνίοις τῶν μαθητῶν νὰ καταφυγῶσιν εἰς τὸ Ρωμανικὸν σχολεῖον, ὅπου μετὰ ζήλου καλλιιεργεῖται ἡ γυμναστικὴ, καὶ ὅπου κρύφα ἐπεδιδότο εἰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις· φυσικῶς τῷ λόγῳ οἱ βλαχὸν δάσκαλοι μετ' ἐνδομύχου εὐχαριστήσεως παρετήρησαν τοῦτο· ἀλλ' εὐτυχῶς ἐνεκα τυχαίου γεγονότος ἐγένετο γνωστὴ ἡ λαθρεμπορία καὶ ἀπεμακρύνθησαν αἱ μαθηταί. Τοῦτο δὲ νὰ ἐμποδίσῃ βέβαια τοὺς Ρωμάνους τῆς προπαγάνδας νὰ ρεκλημαρισθοῦν πρὸς αἶχος τῶν ἰδικῶν μας διδασκάλων μεγαλοσχῆμων καὶ μικροσχῆμων. Φκίνεται ὅτι οἱ ἡμέτεροι θεωροῦν ἀνὰξιοπρεπέας, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχουν ὄργανα γυμναστικῆς ἐν τῷ Γυμνασίῳ νὰ παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτῆς ἐβδομάδος τοὺς μαθητὰς καὶ ὁδηγοῦν αὐτοὺς εἰς περίπατον, ὥς λάβωσιν ὡς παραδείγμα τοῦλάχιστον τοὺς ἐνταῦθα Ρωμουνιδιδασκάλους· ὡς αἰτίαν προβάλλουν ὅτι ὁ προορισμὸς τοῦ Γυμνασίου ἔχει καθαρῶς γραμματοδιδασκαλικὸν χαρακτῆρα καὶ ὅτι προτιμῶνται τὰ λατινικὰ παρὰ τοῖς καλῶς ἀνατεθραμμένοις. Ὅταν ἐν Σέρραις καὶ Ἀνδριανουπόλει καὶ Σμύρνῃ καὶ ἄλλαχοῦ οἱ μαθηταὶ τῶν ἐλληνικῶν ἐκπαιδευτηρίων προκαλοῦν τὸν θαυμασμὸν διὰ τὰς ποικίλας γνώσεις καὶ τὸ ἀν-

δρικὸν παράστημα, εἰ δὲ ἡμέτεροι μαθηταὶ ὡς σουδάρια ἐπιδεικνύουν τὰ χλωμά των πρόσωπα, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Γυμνασίου μας προβάλλουν καὶ ἄλλην πρόφασιν. Ἐκεῖ, εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην, καὶ μικρὰν Ἀσίαν, λέγουσιν, εἶνε ἀναγκαστὰ αἱ τοιαῦται ἐπιδείξεις διότι ζῶσιν οἱ Ἕλληνες μεταξὺ ἐτερογενῶν πληθυσμῶν καὶ μεγάλη προσοχὴ δὲν πρέπει νὰ δίδεται εἰς τὰ κλασικὰ ἐλληνικὰ καὶ λατινικὰ. Ἐδῶ ὅμως ἐν Ἡπείρῳ, ὅπου εἴμεθα ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ παραγεμίσωμεν τὸ πρόγραμμα καὶ παρασκευάσωμεν καλοὺς μαθητὰς διὰ τὸ Πανεπιστήμιον! ὥσταν νὰ μὴ ἤρουν αἱ ἐκατοστὺς τῶν διδασκάλων καὶ ἱατρῶν καὶ δικηγόρων. Πολλοὶ οἱ διδάσκαλοι καὶ καθηγηταὶ τῶν δημοσίων σχολίων ἔπρεπε κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων νὰ ἔχουν τὴν φιλοτιμίαν καὶ νὰ μὴ μένουν ἀργοί, νὰ παραλαμβάνουν ἐνίοτε τοὺς μαθητὰς καὶ νὰ κάμουν καὶ ἐκδρομὰς πρὸς τέρψιν καὶ διδασκαλίαν. Οὐχὶ μακρὰν τῆς πόλεως μας ἔχομεν Πελασγικὰ τεῖχη καὶ τρεῖς ὥρας ἀπέχει ἡ Δωδώνη. Πότε ὁ γυμνασάρχης καὶ οἱ ἄλλοι καθηγηταὶ ἐσκέφθησαν νὰ παραλάβουν τοῦλάχιστον τοὺς τελειοφοίτους τοῦ Γυμνασίου καὶ ἐπιδείξουν αὐτοῖς ὅ,τι καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οὐδέποτε εἶδον; Πανυχίδας εἰς τὴν Ντραμπάτοβην εὐχαρίστως διοργανοῦν, ἀλλὰ νὰ κουράσουν οἱ μακάριοι τοὺς πόδας των θεωροῦν ἀγενεῖς. Καὶ ἔχουν δίκαιον, ἀφοῦ οὔτε οἱ ἐφοροὶ οὔτε ὁ μητροπολίτης ἔχουν τὴν πρόνοιαν νὰ ὑποδείξωσι τὸ ὠφέλιμον καὶ πρακτικὸν τῶν τοιούτων ἐκδρομῶν· διότι οἱ μὲν ἐφοροὶ, ἀπ' αὐτῆς καταλαβόντες τὴν ἀρχὴν φροντίζουσι μόνον πῶς νὰ κορέσωσι τὰς κομματικὰς των ὁρέξεις, ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ὑπεργήρος ἤδη, χάνει τὸν καιρὸν τοῦ ἀκροώμενος τὰ παράπονα τῶν ὑποψηφίων δημογερόντων τῶν ἐπαρχιωτῶν, οἵτινες καὶ εἰς τὰ ἔσχατα μέσα προέβησαν, ἀφοῦ ἐδάρη ἀνυλεῶς καὶ ἱερῶς χάριν τῶν ἐκλογῶν, ὅπως τύχωσι τοῦ ποθομένου. Δὲν εἶνε δὲ διόλου παράδοξον ἂν ἐν τῇ Μητροπόλει σήμερον ἀπειροπληθεῖς δίκαι μένουσιν ἐκκρεμεῖς καὶ αἱ διαδικασίαι ἀποπερατοῦνται ταχύτερον εἰς τὰ τουρκικὰ δικαστήρια!

Αἱ προπαγάνδαι παρ' ἡμῖν, ἡ Ἰταλικὴ δηλαδὴ καὶ ἡ Ρουμανικὴ ἐξακολουθοῦν φυτοζωοῦσαι· τὸ δὲ Ρουμανικὸν λεγόμενον Γυμνάσιον ἠλλαξεν ὄνομα μεταβαπτισθὲν εἰς ἐμπορικὴν σχολὴν (!) Ἀπὸ τίνος χρόνου ἤρξατο λειτουργοῦν καὶ παρθεναγωγεῖον τῆς Ρουμανικῆς προπαγάνδας, ὅπου συνέχεται δεκάς γυμνασίων κορασίων Κουτσοδράχων· αἱ ἐξετάσεις τῶν σχολείων τούτων ἐγένοντο κατ' αὐτὰς καὶ εὐαρίθμοι κεκλημένοι προσήλθον ἐκ τῶν ἡμετέρων· ἵνα δὲ κατὰ τούτων διαμαρτυρηθῇ, πελαργὸς πετῶν ἀφῆκεν νὰ καταπέσῃ χλαρὸν ἀσβεστῶδες ὑγρὸν περιχύσαν τὸν μονάκριβον πῖλον παρακχθήμενον τινὸς κυρίου πρὸς μεγάλην θυμὴν τῶν παρισταμένων· οὕτω λοιπὸν ὁ πελαργὸς, ἂν καὶ παρεπίδημος καὶ μὴ γνήσιος Ἡπειρωτῆς, ἔδωκε πρακτικὸν μάθημα εἰς τοὺς δεικνύοντας ὑπερβάλουσιν προθυμίαν νὰ παραστῶν εἰς τὰς ἐξετάσεις τῶν Ρουμανικῶν σχολείων.

Ὁ γενικὸς διοικητὴς τοῦ βιλαετίου ἐξελθὼν εἰς περιοδεῖαν ἀνὰ τὸ Ζαγόριον, Μέτσοβον καὶ Μαλακάσι ἐπανεκάμφεν ἐνταῦθα. Λέγεται ὅτι γίνεται σκέψις ὅπως τριπλασιασθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν μουνδολίχων εἰς τὸ Ζαγόριον

2, τυχάνει εἰς τὸν ὑπὲρ πατρίδος εὐγένη αὐτῆς ἀπο

— Δύο εὐτυχεῖς καρδίαι συναντηθεῖσαι ἐπεζητήσαν τὴν ὁμοιότητα αὐτῶν εἰς τὸν ἱερὸν τοῦ γάμου βωμόν. Ὑπὸ τοὺς αἰτωτέρους ὄθεν οἰωνοὺς καὶ τὰς διαπύρους εὐχὰς τῶν πολυπληθῶν φίλων ἀπάσης τῆς ἐκκλησίας κοινωνίας τοῦ Ζαγορίου ἐτελέσθησαν οἱ ἀρραβῶνες τοῦ εὐγενοῦς καὶ διακεκομένου νέου Βασίλ. Κωνστ. Μηχαλίδου, ἀδρῶς μεμνημένου τὴν θείαν τοῦ Ἀσκληπιοῦ τέχνην ἐν τῇ τῶν Παρισίων σχολῇ, μονογενοῦς δὲ υἱοῦ γενναίων γονέων, μετὰ τῆς χαριτοδότητος καὶ δι' ἀπλῆτος συμπειθείας καὶ ἀνυποκρίτου ἀγάπης ὑπὸ τῆς κοινωνίας περιβαλλομένης, ὡς ἐκ τῶν πολλαπλῶν προτόνων αὐτῆς, δεσποινίδος Ὀλυμπιάδος Γ. Νουτσοπούλου. Τοὺς οὕτω εὐχρόστους συνδέθητομένους διὰ τῶν ἀρχήτων τοῦ ὑμενίου δεσμῶν οἱ πολυπληθεῖς φίλοι δι' ἐγκαρδίου καὶ πλήρους εὐδωμῶν ἀνθέων περιρραϊώσιν εὐχῆς, ὅπως τὸν βίον αὐτῶν διανύσωσιν ὑπὸ ἀνέφελον καὶ γελόεντα οὐρανόν.

Ἐν Σωποταλίῳ (Ζαγορίου).

Ε. Ι. Χ.

— Καλὸν ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν Προσκυνητάριον τοῦ Ἁγίου Τάφου, ἥτοι περιγραφήν τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις τελετῶν καὶ τῶν ἀνὰ τὴν Παλαιστίνην ἁπασαν ἱερῶν προσκυνημάτων μετὰ πολλῶν καὶ λαμπρῶν ἱστορικῶν σημειώσεων ἐξέδωκεν ὁ ἐκ Λεσίνισης τοῦ Ζαγορίου τῆς Ἡπείρου καὶ ἐν Τρίκhalois τῆς Θεσσαλίας μετεργόμενος τὸν ἱεροφάτην εὐθεδέστατος προσκυνητής (Χατζής) καὶ μουσικολογίωτος κ. Κωνστ. Καρανικίδης. Τὸ ἐν λόγῳ Προσκυνητάριον, λόγῳ τοῦ ἱεροῦ περιεχομένου τοῦ δέον νὰ γίνῃ ἀπόκτημα παντὸς ὀρθοδόξου χριστιανοῦ, διότι διὰ τῆς ἀναγνώσεως ἐκαστος θὰ νομίσῃ ὅτι ἐπῆγε ὁ ἴδιος εἰς τὸν Ἅγιον Τάφον καὶ εἶδε μὲ τὰ μύτικα τοῦ ὅλα τὰ ἱερὰ προσκυνήματα καὶ τὰ ἱερὰ κειμήλια τῆς ἁγίας Γῆς. Τιμᾶται τὸ ἔργον δρ. 2. Πᾶσα αἰτήσις ἀπευθυντέον: Μουσικολογίωτος κ. Κωνστ. Καρανικίδην ἱεροφάτην, εἰς Τρίκαλα Θεσσαλίας.

— Ἀπροσδόκητον ὅτω καὶ τραγικώτατον ἀτύχημα συνέβη εἰς τὸν ἐν Λαρίσσει ἔξοχον συμπατριώτην μας καὶ περιηγόμενον φίλον κ. Ἀναστάσιον Σκελλαρίου διευθυντὴν τοῦ αὐτοῦ Διδακταλείου. Μαθητῆς τις τῶ

ἐνεβύθισε τὴν μάχαιράν του τρεῖς φορές μὲ εὐτροφον ταχύτητα, ἐνῶ οὗτος ἀνεγίνωσκεν ἐφημερίδας ἐν τῷ κεντρικώτερῳ καφενεῳ τῆς Λαρίσσης, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δῆθεν ἠδικήθη κατὰ τὴν βαθμολογίαν, καὶ βεβαίως θὰ τὸν ἐφόνευεν ἂν μὴ προσέτρεχεν καθηγητῆς Τίς πρὸς σωτηρίαν του. Τηλεγραφήματα ἐκ Λαρίσσης μετέδωκαν μάλιστα, ὅτι ἐφονεύθη, ἀλλ' εὐτυχῶς μὲ ὄλην τὴν σοβαρότητα τῆς καταστάσεως τοῦ μεγάλου ἐλπίδας ὑπάρχοντος περὶ τῆς διατώσεως του. Τὸ πάθημά του συνεκίνησε βαθύτατα τοὺς πολλοὺς ἐνταῦθα φίλους καὶ πατριώτας καὶ ἔσπευσαν νὰ διὰ τοῦ αὐτοῦ γυμνασιάρχου κ. Γ. Ζηλίδου τῷ ἐντάτῳ τὴν βαθύτατην λύπην των καὶ τὰς εὐχὰς των ἐπὶ τῇ ἀναρρώσει τῷ.

— Ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἐκ Δροβιάνης ὅτι ἡ Α. Ε. ὁ ἐν Ὀδησσῷ μεγάλτερος τοῦ ἔθνους εὐεργέτης κ. κ. Γρηγ. Μαρσαλὴς ἐν τῇ ἀνεξάντλητῳ αὐτοῦ γενναϊοδωρῇ λαβὼν ὑπ' ὄψει αἰτήσιν τῆς ἐν Δροβιάνῃ ἐφεροπυροπῆς, ἀπέστειλε πᾶν προθύμως, δύο λαμπροὺς χρυσοκεντήτους ἱεροὺς ἐπιτάφίους, διὰ τοὺς δύο κεντρικοὺς ναοὺς, ἀμφοτέρω τῶν Κοινοτήτων Ἄνω καὶ Κάτω Δροβιάνης, Ἅγιος Νικόλαος καὶ Ἅγιος Ἀθανάσιος, ἐν οἷς ναοῖς κατεχωρίσθη, εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ βιβλία τὸ ὄνομα τοῦ πρὸς αἰωνίαν μνήμην. Πάντες οἱ κάτοικοι τῆς κομποπόλεως ταύτης, εὐχονται ἀπὸ μέσης καρδίας, ὅπως ὁ Ὑψίστος διαφυλάττῃ αὐτὸν ὑγιᾶ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν καὶ δόξῃ τοῦ ἔθνους.

— Ἐξ ὅλων τῶν δυναμένων νὰ συνδράμωσι πρὸς σύστασιν σχολείου Μακρυνοσιῶν προσκλήθέντων διὰ τῆς «Φωνῆς τῆς Ἡπείρου» πρὸς τοῦτο κατὰ τὸ 1899 μόνον ὁ φιλόπατρις κ. Χριστόδουλος Καφαζίδης ἔσπευτε νὰ πληρώσῃ τὸν δημοτικὸν καὶ νὰ δίδῃ βοηθήματα εἰς τοὺς πτωχοὺς τῆς κατατραπεύσεως σχεδὸν κοινότητος Μακρυνοσίου τοῦ Ζαγορίου φυγοδυσθέτων τῶν περιτοστέρων καὶ καλῶτερον οἰκογενεῶν ἐκ τῆς ἐπαρχίας τοῦ ληστείας. Διὰ ταῦτα καὶ δι' ὅσα ἄλλα βοηθήματα ἀπερρίψε νὰ κάμῃ ἡ κοινότης Μακρυνοσίου ἐκφράζει πρὸς τὸν εὐεργέτην αὐτῆς κ. Χριστόδουλον Καφαζίδην, τὴν παντοτινὴν εὐγνωμοσύνην τῆς.

— Ἀπεβύωσεν ὁ ἐκ Δροβιάνης Ἀριστοτέλης Λάπ-

γανισμὸς κατέστη ἀλκιμώτερος καὶ ρωμαλεώτερος ἐν τῇ ἐλληνικῇ σταδιοδρομίᾳ. Οἷα ἡ φύσις καὶ ἡ ἱστορικὴ καταγωγή, ταυτὴ καὶ ἡ ἐν διασπορᾷ. Μεταξὺ τῶν ἐλληνικῶν λαῶν δραστηριώτατοι τυγχάνουσιν οἱ Ἡπειρώται. Χαρακτηριστικὸν γινώσκοντα τοῦ Ἡπειρώτου εἶνε τὸ φιλαπόδημον, ἀλλ' αἰετοῦ συμπαρομαρτεῖται τὸ φιλέστιον. Ὅπου δῆποτε γῆς καὶ ἂν ἀποδημῇ ὁ Ἡπειρώτης ἐνθυμεῖται τὴν πατρίδα του. Ἐργάζεται, ἐπὶ ζήτῳ πλοῦτον, ἔχων ὑπ' ὄψει πάντοτε τὴν ἠθικὴν ἀνάπτυξιν τῆς πατρίδος του. Ζωηρότατος εἶνε τὸ πρὸς τὴν οἰκογένειαν αἰσθημὰ του.

Ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ φυσικοῦ περιέχοντος τῆς χώρας ὁ Ἡπειρώτης ἐπλάσθη πολεμικώτατος. Ἐχει γενναίαν στρατιωτικὴν ἱστορίαν. Δὲν ἀντιπροσωπεύει αὐτὸν μόνον ὁ βασιλεὺς Πύρρος· πλεῖστοι τῶν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως πολεμάρχων ἔσχον γενέτειραν τὴν Ἡπειρον. Καὶ ὑπῆρξαν τοιοῦτοι οὐχὶ μόνον ἐν τῇ ἐλληνικῇ Χερσονήσῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐσπερίᾳ Εὐρώπῃ, καὶ ἰδίᾳ ἐν τῷ βασιλείῳ τῆς Νεαπόλεως.

Ὁ Ἡπειρώτης, διαβίων ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι, εἶνε κτηνοτρόφος, γεωργὸς μικροεπιτηδευματίας ἀλλ' ἐγκαταλείπων αὐτὴν καθίσταται μεγάλεμπορος μεγαλοεπιχειρηματίας ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν. Καὶ ἐκ τῶν ἀνδρῶν τούτων διέπρεψαν οἱ μεγάθυμοι εὐεργεταὶ τοῦ ἐλληνισμοῦ τῶν τριῶν τελευταίων αἰώνων, οἱ τοσαῦτα συνεισενεγκόντες χρηματικὰ ποσὰ πρὸς ἱδρύσιν παιδευτικῶν ἢ πνευματικῶν ἱδρυμάτων, εἴτε ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι, εἴτε ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, εἴτε ἐν ταῖς παροικίαις, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἔζησαν. Ὁ Ἀβέρωφ εἶνε ὁ ἱδρυτῆς τῶν ἐλληνικῶν σχολείων Ἀλεξανδρείας, ἀμύθητον πρὸς τοῦτο διαθέσας πλοῦτον, ὁ Βυαγγέλης Ζάππας ὑπῆρξεν οὐ μόνον χορηγὸς ἱδρυμάτων ὑπὲρ ἐκπαίδευσιν καὶ μορφώσεως τοῦ ἐλληνικοῦ Γένους, ἀλλὰ καὶ ὁ πρῶτος χορηγὸς πρὸς ἐκδόσιν λεξικοῦ τῆς Ῥωμανικῆς γλώσσας. Εἰς τὸ φιλόμουσον τοῦτο τῶν ἀποδῶν Ἡπειρωτῶν ὀφείλει ἡ σύγχρονος Ἡπειρος τὴν ποικίλην αὐτῆς πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν. Ἡ ἐν Ἰωαννίνοις περιώνυμος Ζωσιμαία Σχολὴ ἀπὸ μακροῦ χρόνου διατελεῖ ἐν τῶν σπουδαιοτάτων τοῦ νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ πνευματικῶν κέντρων. Πᾶσα κομποπολις καὶ πᾶν χωρίον τῆς Ἡπείρου κέκτηται τὸ ἴδιον αὐτοῦ παιδευτήριον. Ἡ ἐλληνικὴ Ἐκκλησία ἐν Ἡπείρῳ ἐξήσκησε καὶ ἐξασκεῖ μέχρι τῆς

πᾶς λογιστῆς τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας, παρ' ἧς ἔχαιρεν ἀμέριστον ὑπόληψιν καὶ κτίμησιν. Ὑπερματίσεν ὑπ' ἀλλήλους καὶ εἰς τὸ τραπεζικὸν κατὰστημα τοῦ κ. Σκουζῆ καὶ εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον καὶ παντὶ ὅσῳ τὰς καλλιτέρας ἀγαμνήσεις, ἥτοι ἐλπίαν γνωστός καὶ ἀγαπητός εἰς τὸν καλὸν ἑμπορικὸν κόσμον παρὰ τοῦ ὅποιο καὶ πολὺ ἐτίμητο.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑΣ ΤΩΝ ΜΑΚ ΔΟΥΔΑ ΚΑΙ ΒΑΡΒΟΥΡ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πειραιῶς.

ΤΡΙΤΗΝ, ὥραν 8 π. μ. Διὰ Λουτρακίου (τὸ θέρος) Πάτρας, Κέρκυραν καὶ Ἀγίους 40.
ΤΡΙΤΗΝ, ὥραν 8 μ. μ. Διὰ Χανία, Γεωργίουπολιν, Ρέθυμνον, Καστέλλιον, Πράξιον, Χερσόν, Σίσι, Ἀγ. Νικόλαον καὶ Σητεάν.
ΠΕΜΠΤΗΝ, ὥραν 8 μ. μ. Διὰ Κόρινθον, Λουτρακίου (τὸ θέρος), Ἰτέαν, Γαλαξίδιον, Αἴγιον, Πάτρας, Σάμην, Ἀγ. Εὐφρυσίαν, Φυσκάρην, Λευκάδα, Πρέβεζαν, Σαλαῶραν, Βόνιτσαν, Κόρινθον, Κάρυστον.
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ, ὥραν 7 μ. μ. Διὰ Χαλκίδα, Ἀθήνας, Βόλον καὶ Θεσσαλονίκην.
ΣΑΒΒΑΤΟΝ, μεσημβρίαν. Διὰ Δαρδανέλλαν, Κωνσταντινούπολιν, Ἰούργον καὶ Βέρονη.
ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ὥραν 8 μ. μ. Διὰ Δίστομον, Ἰτέαν, Γαλαξίδιον, Βιτρινίτσαν, Πάτρας, Ἰθάκην, Βασιλικήν, Λευκίδα, Πρέβεζαν, Σαλαῶραν, Κόρινθον, Κάρυστον, Πάργαν, Σαῖδαν καὶ Κέρκυραν.

ΕΙΣΟΠΟΙΗΣΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ

Ζητεῖται συνεταῖρος ἔχων τοὐλάχιστον πενήκοντα χιλιάδας δραχμὰς ὡς κεφάλαιον δι' ἐπιχειρήσιν ὡργανωμένην καὶ λειτουργούσαν σήμερον ἐνταῦθα καὶ ἐν ἐπαρχίᾳ μὲ βεβαιότατα εὐρύτατο μέλλοντος. Πληροφορίαι δίδονται παρ' ἡμῖν.

σήμερον μεγάλῃ ἐθνικῇ ἀποστολῇ. Ἀπαιτῶν αἱ Μητροπόλεις καὶ αἱ ἐπισκοπαὶ αὐτῆς ὑπῆρξαν συγχρόνως κέντρα σπουδαιοτάτης ἐθνικῆς ἐνεργείας.

Ὅπως καὶ ἀλλοχού τῆς ἐλληνικῆς χώρας, οὕτω καὶ ἐν Ἡπείρῳ ἡ ἐλληνικὴ ἰδέα οὐ σπυρὸν ἐκκαλλιεργήθη καὶ ἐξηγιάσθη ἐπὶ τοῦ ἱστοριοῦ τῆς Ἐκκλησίας. Ἰδιαιτέρως ἐν τῷ μου μνείας εἶνε ἀξία ἡ Ἡπειρωτικὴ ποίησις. Ἡ Ἡπείρῳ συνετέθησαν τὰ ἀριστα ἱστορικά προῖόντων κῆς νεωτέρας δημοτικῆς Μουσῆς. Ἐπὶ τῶν ὁρέων τῆς χώρας ταύτης ἔλαβον τὰ ἐμπνεύσεις τῶν οἱ ἀνώνυμοι ραψωδοί, οἱ ἀποθανάτισαντες τὰ ἀπαράμιλλα κατορθώματα τῶν πολεμάρχων τῆς ἐλληνικῆς παλιγγενεσίας. Ἰσχυρὸς ἐθνικὸς βίος ἦτο ἐπόμενον νὰ ἐμπνεύσῃ ἀνάλογον ἐθνικὴν ποίησιν. Οἱ μεγάλοι πολεμάρχαι εἶχον ἀνάγκην καὶ ἀναλόγων ραψωδῶν. Οὕτως ἡ ἐλληνικὴ ψυχὴ, ἡ τοσοῦτον ἱσχυρῶς ἐκδηλωθεῖσα διὰ τῶν ἀπαράμιλλων ἀγώνων τοῦ Σουλίου, ἀπληθυνατίσθη εἰς τραγούδια τῶν πολεμάρχων ἐκείνων, οἱ ὅποιοι διεξεδίκαζον τὴν ἐθνικὴν τιμὴν, οἱ ὅποιοι ἐδόξασαν τὴν νεώτερον Ἑλληνισμόν, ἀγωνισθέντες ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος.

Ὅπως καὶ προηγουμένως ἔλεγον, τὰ ἐθνικὰ δεδομένα τῆς Ἡπείρου μακρυνοσίου, ὅτι βάσις τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς εἶνε ὁ Ἑλληνισμός. Κατὰ τὸν βεβαίως καὶ ἐκ τῶν βορειοτέρων μερῶν φυλαί, συγγενεῖς ἢ ἀλλότριαι, ἀλλ' ὅπως καὶ ἀλλοχού τῆς ἐλληνικῆς Χερσονήσου ἀφομοιωθήσαν ἐν τῇ ἐλληνικῇ φυλῇ. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἐποψὴν οἱ Ἡπειρώται προσμολοῦσιν πρὸς τοὺς Ὀρᾶς. Εἶνε ὡς οὗτοι ἡ τὸν εὐκίνητοι, ἀλλὰ σοβαρώτεροι, δὲν ἀμφιβάλλω δέ, ὅτι ἐν τῇ συνεργασίᾳ αὐτῶν μετὰ τῶν νοτιωτέρων καὶ τῶν ἀνατολικωτέρων ἐλληνικῶν λαῶν θὰ συντελέσωσιν ἐπὶ μᾶλλον ἐν τῷ μέλλοντι εἰς τὴν ἱστορικὴν ἐπικράτησιν τοῦ ἐλληνικοῦ κόσμου. Ἡ γλῶσσα εἰς ἐπίσης τὸ κυριώτατον γινώσκοντα τῶν πνευματικῶν καὶ ἐθνικῶν γνωρισμάτων ἐνὸς λαοῦ.

Ἐνταῦθα γλῶσσα σημαίνει ἐθνικὴν ἐνότητα. Οὕτως ἐν Ἡπείρῳ ἡ μὴ λαλούμενη γλῶσσα εἶνε ἡ ἐλληνική, οὐδεμιᾶς δ' ἄλλης γίνεται ἐλαχίστη χρῆσις. Οἱ φανατικώτατοι τῶν Μωμεθάνων μεταχειρίζονται εἰς ὅλας αὐτῶν τὰς σχέσεις τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν. Ὁ Ἰμαμὶς δέσκει μὲν ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ μιν καὶ εἰς ἀπὸ (ἀκολουθεῖ)

ΑΙ ΠΕΡΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

Διηλέξεις τοῦ κ. Νεοκλ. Καζάτζη

(Ἰδε συνέχειαν εἰς τὸ προηγ. φύλλον)

Ἐπὶ τὰ καὶ θυμῶσις ὅρη δεσπόζουσιν αὐτῆς, ἐξ ὧν διακρίνονται τὰ Ἀκροκεράυνια, τὰ βουνὰ τῆς Χειμάρρας. Δύναται τις νὰ ἀποκαλέσῃ ταῦτα Ἑλληνικὰς Ἀλπεῖς. Ἡ ἐγγὺς τῆς ἀπαρμιλλοῦ λίμνης Ἰωαννίνων τοποθεσία τῆς Ζίτσης, ἐν ἣ ἡ περίφημος Μονή, ἐξυμνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βύρωνος εἶνε ὡραϊώτατον σημεῖον τῆς ἐλληνικῆς Χερσονήσου. Τοιαύτη οὕσα ἡ Ἡπείρος ὑπ' ἐποψὴν γεωγραφικῆς τοποθεσίας κέκτηται μεγίστην διὰ τὸν Ἑλληνισμόν στρατηγικὴν σπουδαιότητα. Ἀπὸ τῶν βορειοτέρων αὐτῆς ὁρέων δεσπόζει τῆς βορειοδυτικῆς Μακεδονίας ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἐπικρατεῖ τῆς ἐλληνικῆς ταύτης χώρας ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τοῦ Μετσοβίου. Τοιοῦτοτρόπως ὁ Ἑλληνισμός, κρῶτων τῆς Ἡπείρου, κρατεῖ ἐπίσης καὶ τῆς Μακεδονίας.

Ἡ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἀπὸ αἰώνων κατοικήσασα ἐλληνικὴ φυλὴ ὑπῆρξεν ἀνταξία αὐτῆς. Ὑπέστη ἅπασαν τὴν ἐπιρροὴν τοῦ φυσικοῦ περιέχοντος. Ἰσχυρὰ καὶ ἀλκιμὸς φύσις δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ παραγάγῃ ἰσχυροὺς καὶ ἀλκίμους φυλετικούς χαρακτῆρας. Ἐκπαλαὶ ὁ Ἡπειρώτης ἐκπροσωπεῖ ἕνα τῶν ἰσχυροτάτων ἐλληνικῶν φυλετικῶν τύπων. Μεταξὺ τῶν πρώτων λαῶν τῆς κλασικῆς Ἑλλάδος ὑπέστη τὴν ὀργανωτικὴν ἐπιρροήν. Ὑπὸ τὸν μυστηριώδη φίθυρον τῶν δρυῶν τῆς παλαιᾶς Δωδώνης ἀντελήθη τὸ προβλήμα τοῦ κόσμου. Κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τοῦ χρηστηρίου τούτου ἐξηπλώθη ὀργανωτικὴ ἰδέα ἀνὰ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα. Εἶνε ἀληθές, ὅτι ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἡπείρου εἰς τὸν ἐλληνικὸν πολιτισμὸν ὑπῆρξεν ἐλαχίστη, ἀλλ' ὅπως καὶ διὰ τὴν Μακεδονίαν, ἀποδοτέον τοῦτο εἰς ἄλλα ἱστορικὰ αἰτία. Ἀλλ' ἐὰν πνευματικῶς ἡ Ἡπείρος ἐλαττωταί τῶν λοιπῶν ἐλληνικῶν χωρῶν, στρατιωτικῶς δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς αὐτάς. Ἀποδείξεις ἡ στρατιωτικὴ αὐτῆς ἱστορία ἀπὸ τοῦ βασιλείου Πύρρου μέχρι τῶν τελευταίων πολεμάρχων τῆς ἐλληνικῆς παλιγγενεσίας.

Κατὰ τοὺς διαρρέυσαντας τελευταίους αἰῶνας ἐτερογενὴ στοιχεῖα, καὶ ἰδίᾳ ἀλβανικά, συνανεμίγησαν μετὰ τῶν ἐλληνικῶν, ἀλλὰ τὸ ἐλληνικὸν αἷμα ἀπερρόφησε τὸ αἷμα τῶν φυλῶν, αἰτίνες ἀπέδραμον καὶ οὗτος ὁ ἐλληνικὸς ὁρ-